

– Vit hava eina klokkuklára avtalu við danir

Anfinn Kallsberg, lögmaður heldur ikki, at tað eru tvær meiningar um undirgrundaravtaluna í tí politisku skipanini í Føroyum, og er hann fullvísur í, at hann kann tala vegna alla ta politisku skipanina, bæði samgongu og andstøðu.

UNDIRGRUNDIN

Jan Müller

– Fyri mær er eingin ivi um hesi viðurskiptini. Tað er púra klokkuklárt. Vit hava gjørt eina avtalu við dansku stjórnina í 1992, sum er

Anfinn Kallsberg, lögmaður ivast onga løtu í, at allir politiskir flokkar eru samdur um, at ráðvinnini í undirgrundini eru føroysk sambært avtaluna við danir

galdandi fult út. Tað er tí als eingin ivi um, at tað eru føroyskir myndugleikar, sum hava bæði lóggeva- og ábyrgdarøkið og alt sum hartil hoyrir sigur Anfinn Kallsberg, lögmaður í viðmerking til mongu søgurnar, sum hava gingið í seinastuni í fjølmíðlunum um avtaluna, sum varð gjørd millum Føroyar og Danmark í 1992 um ráðvinnu í undirgrundini.

– Alt heldur uppát, um farið verður at sáa iva um hesar spurningar, nú vit føroyingar hava gjørt bæði skatta- og loyvislógir mótvegis oljufeløgnum. – Vit hava gjøgnumfært eina lóggeva, og tað skal als ikki vera nakar ivi um, at vit hava kompetansan á økinum.

Men hvat sigur lögmaður

til úttalils frá føroyskum politikarum um, at avtalan við danir er bara galdandi soleingi danir vilja tað, og at hon byggir uppá, at undirgrundin bara er til láns?

– Nú skal man ansa eftir ikki at fara inn í politiskar snildir í slíkum máli sum hesum. Tað er alt ov týðningarmikið til tess. Vit hava brúk fyri stabiliteti og tryggleika. Tí skulu teir vit hava latið loyvi til at gera kanningar og nú eisini boring her hjá okkum ikki á nakran hátt fara at ivast í, at føroyskir myndugleikar ikki hava fulla kompetansu á økinum.

Anfinn Kallsberg heldur ikki, at tað eru tvær meiningar um hetta mál í tí politisku skipanini, og er hann fullvísur í, at hann kann

tala vegna alla ta politisku skipanina, bæði samgongu og andstøðu.

Men hvat sigur lögmaður so til, at eitt nú hansara egnu samgongufelagar gjøgnum ári hava sáað ivað um virðið av avtaluni og víst á, at hon er ikki bindandi nokk fyri danir!

– Sjálvandi er tað soleiðis, at tað í politisku telvingini hava verið mong argument frammi. Nógvar ósemjurar hava verið um, hvat okkara skipan byggir á. Men vit mugu staðfesta, at vit hava havt eina lóg, sum vit hava bygt bæði okkara løgting og okkara landsstýri á síðani 1948. So kann ein tjakast um, antin ein er fyri henni ella ímóti. Men hon er so galdandi til nakað annað er avtalað ella avgjørt.

Sissar oljufeløg

– Tað er ótrúliga óheppið fyri trúvirðið hjá tí nýggju føroysku oljuvinnuni, at ivi nú verður sáddur um undirgrundaravtalun a frá 1992 sigur lögmaður

UNDIRGRUNDARAVTALA

Jan Müller

Nú tað er sáddur ivi um undirgrundaravtaluna millum Føroyar og Danmark vil Anfinn Kallsberg, lögmaður feigin sissa øll tey oljufelögin, sum hava gjørt stórar fløgur í Føroyum og sum nú skulu til at fara undir leitning fyri milliardir av krónum.

– Eg vil feigin geva tann boðskapin frá eini samlaðari politiskari skipan, at tað finnst ikki tvær meiningar um hesar spurningarnar.

– Men hvørja viðmerking hefur lögmaður til, at ein fyrrverandi embætismaður í Tinganesi, sum hefur verið við til at ráðgeva í týðandi málum í Tinganesi, nú alment sáar iva um júst ognarrættin til nettupp tær oljuinntøkur, sum her verður tosað um?

– Umrøddi persónur er ikki longur í starvi hjá landsstýrinum og hann hefur heldur ikki úttalað seg sum politiskur talsmaður fyri nakra skipan so vítt og havi fingið upplýst, tá eg

Tá Atli Dam, fyrrv. Lögmaður og táverandi danski forsætisráðharrin Poul Schluter undirskrivaðu undirgrundaravtaluna

havi spurt um tað. Úttalils hansara byggja harafturímóti á eina uppgávu hann hefur gjørt undir útbúgv-ing.

Nú Ekstrabladet hefur gjørt so nógv burtur úr undirgrundaravtaluni heldur lögmaður fyri, at fjølmíðlar fara helst eftir eini góðari søgu og helst eisini eftir konfrontatiónum. – Vit siggja jú bæði føroyskar og danskar politikarar vísa á, at teir eru skeivt endurgjvnr í pressuni og fola seg at verða misbrúktar o.a. Tað er væl ikki annað enn tað,

sum oftani hendir, men tað er ótrúliga óheppið fyri trúvirðið hjá tí nýggju føroysku oljuvinnuni, at slík signal verða send út um allan heim. Og tí kann eg ikki nóg sterkt undirstríka, at út frá tí núgaldandi politisku skipanini í Føroyum er eingin ivi um, at avtalan, sum er gjørd við dansku stjórnina og sum eisini Halgir W. Poulsen, advokatur hefur víst á, heldur. Og tað er hana vit taka sum grundarlag fyri tí kompetansu, sum vit hava. Lat okkum tí taka hetta sum ein

storm í einum vatnglasi og sum einki hefur við veruleikan at gera.

Anfinn Kallsberg vísir annars á, at avtalan, sum vit hava gjørt við danir, snýr seg ikki um at eiga undirgrundina, men at hava ræðisrætt ella ognarrætt til ráðvinnu í undirgrundini. Tað er ein stórur munur á hesum. Kemur tú so inn á suverenitetin tvs. »højhedsretten«, tá er tað ein heilt annar spurningur. Lögmaður sigur víðari, at er tað hetta, sum fyrrverandi embætismaðurin í Tinganesi sipar

til, tá hann úttalar seg til útvarpið, so hefur hann eisini rætt í tí, nevniliga at vit hava ikki »overhøjhedsretten« á føroyskum landaella sjóðki.

Lögmaður heldur tað tí ikki kann koma uppá tal, at danir kunnu krevja rættin til møguligar inntøkur frá eini møguligari oljuvinnu. –Tá fari eg at siga sum Halgir W. Poulsen, at tá skjýtur man allar galdandi skipanir til botns.

Anfinn Kallsberg, lögmaður sigur annars, at kemur tað hartil, tað gleð-

iliga, at tað verður funnin olja í føroysku undirgrundini, so er tann avtalan eisini greið, at tað hefur við sær samráðingar um blokkin. – Vit hava so haraftrat eina avtalu við dansku stjórnina um afturgjalding av skuld, har 500 mill. kr. eru niðurfrystar fram til ár 2018, og skal einans gjaldast, um tað koma inntøkur frá oljuvinnuni. Koma ongar, so verða tær strikaðar. Vit hava tí heilt klokkuklár avtalur við dansku stjórnina, hvat hendir, um so er, at vit fáa inntøkur frá oljuvinnuni.

Anfinn Kallsberg sigur, at tað er ikki nakað nýtt, at bæði tann undanfarna stjórnin hjá Schluter og tann núverandi hjá Nyrup hava váttað, at tað eru føroyingar, sum hava ognarrættin til eitt møguligt ríkið í undirgrundini. Hetta hava teir í og við at teir hava verið við til at gera umrøddu avtalur.

Nyrup váttar

Í samrøðu við Útvarpið mikudagin ger danski forsætisráðharrin Poul Nyrup Rasmussen enn einaferð greitt, at føroyingar eiga rættin til ráðvinnu í undirgrundini, og at tann avtalan, sum føroyingar gjørdur við danir í 1992 stendur við og hefur danska stjórnin onga ætlan um at taka hana aftur.